

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Thema	Tijden
Groep	5
Verdeling	Het thema tijden bestaat uit 8 lessen, verdeeld over de schooljaren 5 en 6. U vindt in dit deel de eerste 4 lessen

Vooraf

In de lessenserie over het thema tijden vindt u de eerste 4 lessen voor het aanleren van onderstaande woordenschat en zinnen. U kunt deze woordenschat en zinnen deels ook zelfstandig online laten oefenen met o.a. het Elena-pakket (onder- en middenbouw). U kunt onder het kopje Agenda de flitskaarten [de flitskaarten](#) per thema downloaden.

Lessen groep 5 en 6, thema tijden:

Doel	De leerlingen leren vertellen wanneer ze jarig zijn en hoe hun dag eruit ziet door de desbetreffende woorden en zinnen te oefenen.
Woordenschat (selecteren naar keuze)	<ul style="list-style-type: none"> - <i>die Luftschlange, die Kerze, die Einladung, die Gästeliste, der Kalender, der Tag, die Woche, die Stunde</i> - <i>werfen, fangen, spielen, laufen, treten, springen, winken, lachen, Rad fahren, tanzen, umarmen, klatschen, singen, lachen, riechen, sehen, hören, fühlen</i> - tijden, dagen van de week, maanden
Materiaal	<ul style="list-style-type: none"> - Werkbladen (einde document) - Teksten liedjes (einde document)
Online (zie lessen)	Het Elena-pakket heeft verschillende oefenvormen die de leerlingen ook zelfstandig kunnen doen: match, memory, flitskaarten. U kunt per les een type oefening laten doen. ¹ <ul style="list-style-type: none"> - Elena middenbouw, thema 10 (activiteiten, woorden)

Overzicht lessen

1	<ul style="list-style-type: none"> - Video/prentenboek - Op een feestje - Verjaardagslied	3	<ul style="list-style-type: none"> - Maak het verhaal - Commando - Doe-woorden
2	<ul style="list-style-type: none"> - Video - Een jarige? - Spiegeltje, spiegeltje aan de wand Hoe voel je je? (dialogoog)	4	<ul style="list-style-type: none"> - De klok - Hoe laat is het? - Quiz

Les 1

Inleiding

De focus van dit thema ligt op de agenda/kalender. Welke dagen zitten er in de week? Wanneer doe je wat? Welke plannen heb je? Wijs dan op de kalender. Zeg welke dag, welke

---

¹ Matchoefeningen zijn *Kombinationsspiel* en *Wie heiße ich?*, memory heeft dezelfde naam en het oefenen met flitskaarten heet *Üben mit Worten*.

Tijden, dagen, maanden – groep 5

datum en hoe laat het is. Doe dat eerst in het Nederlands. Dit doet u in dit thema elke les opnieuw. (De kloktijden komen in les 4 uitvoerig aan de orde.)

- *Welcher Tag ist heute? Es ist Montag / Dienstag / ...*
- *Welches Datum ist heute? Es ist der erste März / April / ...*
- *Wieviel Uhr ist es? Es ist 1 / 2 / ... Uhr.*

Video/prentenboek

Kijk en luister samen met de leerlingen naar het filmpje/prentenboek [Elena hat viel zu tun](#). Geef de leerlingen eerst het eerste werkblad en bespreek het werkblad (einde document). U kunt ook met de [prenten](#) werken en het verhaal zelf voorlezen; de tekst vindt u [hier](#). Hoe dan ook, u doet het met pauzes, anders is het wel heel erg lastig om de agenda van Elena aan te vullen. Oplossing de week van Elena:

Montag	Schule und Hausaufgaben Training
Dienstag	Schule und Hausaufgaben Schlagzeugunterricht mit Lionel
Mittwoch	Schule und Hausaufgaben Training
Donnerstag	Schule und Hausaufgaben Zahnarzt
Freitag	Schule und Hausaufgaben Einkäufe machen
Samstag	Fußballspiel Zimmer aufräumen Luftschlangen aufhängen
Sonntag	Party

Op een feestje

Bied (een selectie van) de woorden aan die met een verjaardagsfeestje te maken hebben: *die Luftschlange, die Kerze, der Luftballon, die Chips, die Limo, der Kuchen, das Geschenk*.

Laat de kinderen eventueel [online](#) oefenen. Speel dan een spel. U zegt een woord en de leerlingen moeten erop reageren:

- bij de woorden die met feest te maken hebben, roepen ze: *hoera!*
- bij de woorden *Samstag* en *Sonntag*, roepen ze: *keine Schule!*
- bij alle andere woorden, zijn ze stil.

Voorbeeld:

<i>der Kuchen</i>	hoera	<i>gelb</i>	stil
<i>die Kerzen</i>	hoera!	<i>das Geschenk</i>	hoera!
<i>Montag</i>	stil	<i>Mittwoch</i>	stil
<i>Samstag</i>	keine Schule!	<i>der Luftballon</i>	hoera!
<i>die Luftschlange</i>	hoera!	<i>Sonntag</i>	keine Schule!

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Als dit goed gaat, kunt u de volgende variant spelen. Bij de woorden *Samstag* en *Sonntag* noemen ze alle dagen van de week (te beginnen bij *Montag*), bij alle andere woorden, zijn ze stil.

Verjaardagslied

Brainstorm eerst over liedjes die je zingt op een verjaardag. Zing dan samen met de kinderen het bekendste verjaardagsliedje *Zum Geburtstag viel Glück* (thema familie, les 1).

Afsluiting

Laat de kinderen de dagen van week oefenen door refrein van [het weekdagenliedje](#) mee te zingen (tekst einde document).

Erst kommt der Montag, dann der Dienstag, danach der Mittwoch.

Und dann der Donnerstag.

Dann kommen Freitag, Samstag, Sonntag.

Und nach dem Sonntag geht es vor vorne los.

Eventueel kunnen ze thuis de [doe-woorden](#) oefenen.

Les 2

Bespreek in het Nederlands wat de plannen zijn voor vandaag en de rest van de week: welke lessen zijn er, is er huiswerk, zijn er taakjes zoals opruimen? Moet deze week iemand naar de tandarts? Zeg dan in het Duits welke dag het is, welke datum en hoe laat het is. Doe dat door vraag en antwoord (zie les 1).

Video

Bespreek met de leerlingen het eerste werkblad. De leerlingen kijken en luisteren nog een keer naar het filmpje [Elena hat viel zu tun](#). Stel dan wat vragen. *Was macht Elena am Dienstag? Was macht sie am Sonntag?* Vraag ook de leerlingen wat ze op bepaalde dagen doen.

Wer spielt am Samstag Fußball? Wer muß zum Zahnarzt? Wer hat Geburtstag? An welchem Tag? Wie alt wird Elena? Wie viele Kerzen sind auf dem Kuchen? Stel dan vragen wat de leerlingen doen. De leerlingen antwoorden in het Nederlands, u herhaalt in het Duits. Schrijf een aantal activiteiten op en laat de leerlingen hun eigen agenda invullen (eerste werkblad).

Een jarige?

Als er een leerling jarig is, zing dan samen met de klas *Zum Geburtstag viel Glück!* (Zie thema familie, les 1).

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand

Voor deze activiteit herhaalt u woorden die gevoelens uitdrukkingen *froh, sauer, traurig* en breidt de woorden uit met *neugierig, ängstlich, lieb*. U kunt dit doen aan de hand van de smileys op het werkblad (werkblad 2). Laat dan de leerlingen in paren werken om de woorden te oefenen. De een is een (pratende) spiegel waarin de ander kijkt. De leerlingen kijken elkaar aan. Een leerling beeldt een gevoel uit. De pratende spiegel beeldt hetzelfde uit en zegt wat hij/zij uitbeeldt. Bijvoorbeeld: *Ich bin froh. Ich bin traurig*. Draai na vijf bewegingen de rollen om.

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Hoe voel je je?

U deelt het tweede werkblad uit. Oefen het volgende gesprekje – schrijf de dag op het bord met een smiley:

- *Es ist Montag. Wie geht es dir?*
- *Ich bin froh!*
- *Es ist Montag. Wie geht es dir?*
- *Ich bin sauer!*

Doe een aantal dagen samen met de leerlingen. Laat de leerlingen dan in tweetallen werken met het werkblad 2 met dagen van de week en een reeks smileys.

Afsluiting

Laat de kinderen de dagen van week oefenen met het derde werkblad en/of de dagen van week oefenen door refrein van [het wekdagenliedje](#) mee te zingen (tekst einde document).

Erst kommt der Montag, dann der Dienstag, danach der Mittwoch.

Und dann der Donnerstag.

Dann kommen Freitag, Samstag, Sonntag.

Und nach dem Sonntag geht es vor vorne los.²

Les 3

Zeg in het Duits welke dag, welke datum en hoe laat het is. Doe dat door vraag en antwoord.

Maak het verhaal

U hangt de [5 prenten van het prentenboek](#) op in een verkeerde volgorde; elke prent heeft een nummer. Lees het verhaal voor (de tekst vindt u [hier](#)) en laat de kinderen de nummers in de goede volgorde opschrijven of aankruisen. De leerlingen kunnen dit ook [online](#) doen.

Verdeel daarvoor de klas in vijf groepen. Iedere groep krijgt een prent van de geprinte versie van [het prentenboek](#). De groep moet bij [het luisteren](#) vooral opletten bij hun eigen prent. Na het luisteren moeten ze zeggen wat er op iedere prent te zien is. Loop langs bij de groepjes, houd de prent omhoog en geef bij iedere prent een voorbeeld. *Was siehst du auf dem ersten/zweiten/dritten.. Bild 1? Ich sehe ein Mädchen. Ich sehe Luftschlangen. Etc.*

Commando

Laat de leerlingen ([online](#)) de activiteiten oefenen: *werfen, fangen, spielen, laufen, treten, springen, winken, lachen, Rad fahren, tanzen, umarmen, klatschen, singen, lachen, riechen,*

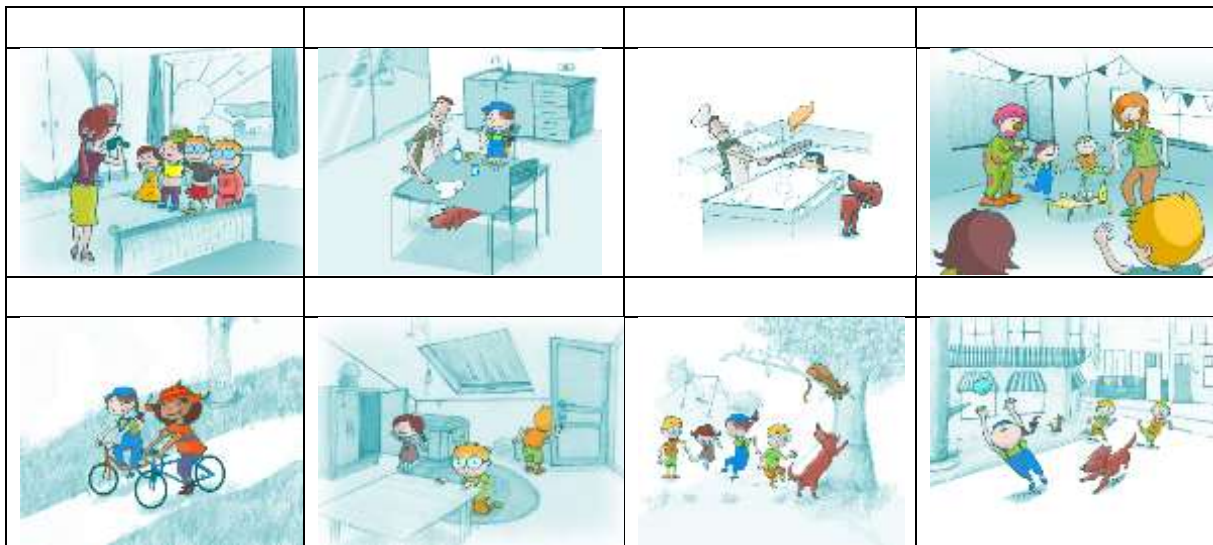
² Voor de dagen van de week is [dit liedje](#) over de lieve Laurentia ook heel geschikt (tekst einde document).

Tijden, dagen, maanden – groep 5

sehen, hören, fühlen. Speel dan een variant op het spel commando. U zegt: *Morgens esse ich, nachmittags spiele ich, abends tanze ich* en de leerlingen beelden de activiteit uit. Als u geen *morgens, nachmittags, abends* zegt, dan moeten de leerlingen stil blijven staan, anders zijn ze af.

Doe-woorden

Laat de leerlingen online de [doe-woorden](#) oefenen. U kunt dit ook samen met de leerlingen in de klas doen. U vindt [de flitskaarten](#) hier onder activiteiten.

Les 4

Zeg in het Duits welke dag, welke datum en hoe laat het is. Doe dat door vraag en antwoord (zie les 1).

De klok

Zet een grote klok zonder wijzers op het bord en schrijf erboven *die Uhr*. Teken dan de grote wijzer op 6 en de kleine wijzer op 12. Schrijf erbij: *der große Zeiger* en *der kleine Zeiger*.

Vraag: De grote wijzer draait 1x per ___ rond? De kleine wijzer draait 2 x per ___ rond? U schrijft de oplossing in het Nederlands en het Duits: *die Stunde, der Tag*. Zet dan de kleine wijzer op 6: *die halbe Stunde*. Zet tenslotte de grote wijzer op 9 of 3: *die Viertelstunde*.

Laat dan het liedje horen over [de klok](#). (De tekst vindt u aan het einde van dit document.)

Welk woord horen ze niet: *die Uhr, die Stunde, die halbe Stunde, die Viertelstunde, die Minute*.

Hoe laat is het?

Oefen de hele uren door klokken op het bord te zetten en de tijd te benoemen: *Es ist 1 Uhr. Es ist 2 Uhr*. Pak dan het laatste werkblad. Bespreek welke plaatjes bij de morgen, de middag en de avond horen, bijvoorbeeld door middel van de begroetingen. *Guten Morgen! Guten Abend!* Oefen dan de kloktijden. *Wie spät ist es auf dem Bild 1? Es ist 8 Uhr*. Laat dan leerling A de klokken invullen bij plaatjes 3, 5 en 7. Laat leerling B de klokken invullen bij plaatjes 2, 4, 6 en 8. Het gaat om hele uren. Dan vragen ze elkaar hoe laat het is. *Wie spät ist es? Ze*

Tijden, dagen, maanden – groep 5

vullen de lege klokken in. Tenslotte controleren ze elkaar door de plaatjes met elkaar te vergelijken.

Quiz

Herhaal de woorden *der Tag*, *die Stunde* en *die Minute* en vervolgens *der Morgen*, *der Nachmittag*, *der Abend*, *die Nacht*. Laat dan [een agenda](#) zien (*der Kalender*) met *die Woche* en *der Monat*. Sluit af met een quiz. Deel de klas in 4 groepen. Wijs een leerling aan die de score bijhoudt.

Ronde 1 – beginnen bij groep 1 <i>Wieviele Monate hat ein Jahr?</i> <i>Wieviele Stunden hat ein Tag?</i> <i>Wieviele Minuten hat eine Stunde?</i> <i>Wieviele Tage hat der Januar?</i>	Ronde 2 – beginnen bij groep 2 <i>Was ist der erste Tag in der Woche?</i> <i>Was ist der siebte Tag in der Woche?</i> <i>Was ist der dritte in der Woche?</i> <i>Was ist der fünfte Tag in der Woche?</i>
Ronde 3 – beginnen bij groep 3 <i>Welcher Tag ist heute?</i> <i>An welchen Tagen ist Wochenende?</i> <i>An welchen Tagen habe ich Schule?</i> <i>Und die Schultage rückwärts? Freitag</i>	Ronde 4 – beginnen bij groep 4 <i>Wie heißt der Teil des Tages zwischen 6 und 12? (der Morgen)</i> <i>Wie heißt der Teil des Tages zwischen 12 und 6? (der Nachmittag)</i> <i>Wie heißt der Teil des Tages zwischen 6 und 12? (der Abend)</i> <i>Wie heißt der Teil des Tages zwischen 6 und 12? (die Nacht)</i>

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Werkblad 1

Kies uit: *Training / Schlagzeugunterricht mit Lionel / Training / Zahnarzt / einkaufen / Fußball spielen / aufräumen / Luftschlangen aufhängen / Party*

MONTAG	SCHULE UND HAUSAUFGABEN
DIENSTAG	SCHULE UND HAUSAUFGABEN
MITTWOCH	SCHULE UND HAUSAUFGABEN
DONNERSTAG	SCHULE UND HAUSAUFGABEN
FREITAG	SCHULE UND HAUSAUFGABEN
SAMSTAG	KEINE SCHULE
	_____
SONNNTAG	KEINE SCHULE
	_____

Tijden, dagen, maanden – groep 5

WERKBLAD 2

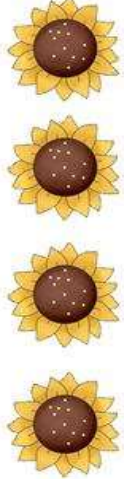
	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3
MONTAG	 FROH		
DIENSTAG	 SAUER		
MITTWOCH	 TRAURIG		
DONNERSTAG	 TRAURIG		
FREITAG	 NEUGIERIG		
SAMSTAG	 ÄNGSTLICH		
SONNTAG	 LIEB		

Woche & Wochentage

A) Finde die Wochentage im Suchgitter:

T	A	G	B	H	S	O	Z	A	D	F	B	T	M	X
F	R	E	I	T	A	G	E	M	T	A	G	F	I	N
M	U	G	D	T	M	P	L	O	F	T	S	V	T	D
O	G	D	Y	R	S	O	N	N	T	A	G	H	T	I
N	C	I	U	E	T	U	E	T	B	G	A	I	W	E
H	O	E	B	I	A	T	N	A	X	I	K	E	O	N
T	K	N	A	K	G	W	U	G	N	T	D	U	C	S
A	A	S	N	I	X	G	T	A	W	O	C	H	H	F
S	D	T	N	D	O	N	N	E	R	S	T	A	G	P
S	P	A	T	X	G	A	F	H	B	E	A	I	Y	O
W	J	G	S	U	M	I	W	E	K	U	P	T	M	L

Schreibe sie auf: Montag,

B) Welcher Tag fehlt?

Montag _____ Mittwoch _____ Donnerstag _____ Samstag _____

Freitag _____ Sonntag _____ Dienstag _____ Donnerstag _____

Mittwoch _____ Freitag _____ Samstag _____ Montag _____

Sonntag _____ Dienstag _____

C) Welche Tage fehlen?

_____ Donnerstag _____

_____ Montag _____

_____ Freitag _____

_____ Sonntag _____

_____ Mittwoch _____

_____ Samstag _____

_____ Dienstag _____

Lösung

A) Finde die Wochentage im Suchgitter:

T	A	G	B	H	S	O	Z	A	D	F	B	T	M	X
F	R	E	I	T	A	G	E	M	T	A	G	F	I	N
M	U	G	D	T	M	P	L	O	F	T	S	V	T	D
O	G	D	Y	R	S	O	N	N	T	A	G	H	T	I
N	C	I	U	E	T	U	E	T	B	G	A	I	W	E
H	O	E	B	I	A	T	N	A	X	I	K	E	O	N
T	K	N	A	K	G	W	U	G	N	T	D	U	C	S
A	A	S	N	I	X	G	T	A	W	O	C	H	H	F
S	D	T	N	D	O	N	N	E	R	S	T	A	G	P
S	P	A	T	X	G	A	F	H	B	E	A	I	Y	O
W	J	G	S	U	M	I	W	E	K	U	P	T	M	L

Schreibe sie auf: Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag
Freitag, Samstag, Sonntag

B) Welcher Tag fehlt?

Montag Dienstag Mittwoch   Donnerstag Freitag Samstag
 Freitag Samstag Sonntag   Dienstag Mittwoch Donnerstag
 Mittwoch Donnerstag Freitag   Samstag Sonntag Montag
 Sonntag Montag Dienstag

C) Welche Tage fehlen?

Mittwoch Donnerstag Freitag
Sonntag Montag Dienstag
 Donnerstag Freitag Samstag
 Samstag Sonntag Montag
 Dienstag Mittwoch Donnerstag
 Freitag Samstag Sonntag
 Montag Dienstag Mittwoch

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Werkblad 4

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Wochentage-Lied

Am Montag muss der Papa früh zur Arbeit.
Dienstag wollen wir ins Freibad gehen.
Am Mittwoch, dann muss ich zum Zahnarzt. Och, nö!
Donnerstag kommt Oma zu Besuch. Hurra!
Am Freitag habe ich immer Fussballtraining.
Diesen Samstag, da geht es in den Zoo.
Sonntag ist der siebte Tag der Woche.
Und die Wochentage, die merkst du dir so.

Erst kommt der Montag, dann der Dienstag, danach der Mittwoch.
Und dann der Donnerstag.
Dann kommen Freitag, Samstag, Sonntag.
Und nach dem Sonntag geht es vor vorne los.

Am Montag müssen alle ganz früh aufstehen.
Dienstag dann gehe ich zum Ballett.
Mittwoch besucht mich meine Freundin.
Donnerstag kaufen wir gemeinsam ein.
Am Freitag schneidet Mama mir die Haare.
Diesen Samstag geht es wieder in den Zoo.
Sonntag ist der siebte Tag der Woche.
Und die Wochentage, die merkst du dir so.

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Liedje Die Uhr

Luisteropdracht:

Welk woord horen de leerlingen niet: *die Uhr, die Stunde, die halbe Stunde, die Viertelstunde, die Minute*.

Der große Zeiger, der dreht sich im Kreis herum.
Eine Runde auf der Uhr schon ist die Stunde um.
Der kleine Zeiger, der ist nicht so schnell und stark.
Er schafft nur zwei Drehungen an einem ganzen Tag.

Der große Zeiger zeigt auch mal nach unten.
Was zeigt er uns.
Er zeigt uns halbe Stunden.
Der kleine Zeiger, der sagt dir nun genau.
welche halbe Stunde schlägt - denn er ist ziemlich schlau.

Der große Zeiger zeigt auch Viertelstunden.
Die zeigt er uns ganz rechts, ganz links, auf seinen vielen Runden.
Den kleinen und den großen Zeiger sieht man nur zusammen,
weil keiner ganz alleine uns die Uhrzeit zeigen kann.

Tijden, dagen, maanden – groep 5

Lied Liebe Laurentia

Laurentia, liebe Laurentia mein!

Wann wollen wir wieder beisammen sein?

Am Montag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

Laurentia, liebe Laurentia mein!

Wann wollen wir wieder beisammen sein?

Am Dienstag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

...

Am Mittwoch.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag, Mittwoch wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

...

Am Donnerstag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

..

Am Freitag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

...

Am Samstag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!

...

Am Sonntag.

Ach, wenn es doch schon wieder Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag wär, und ich bei meiner Laurentia wär!